

INTEGRUOTOS GEOGRAFIJOS IR ANGLŲ KALBOS PAMOKOS 7 KLASĖJE REFLEKSIJOS APRAŠAS

Pamokos tema: „Globalizacija ir ekonominė galia: greitosios mados poveikis“

Pamokos data: 2025 m. gegužės 20 d.

Mokytoja: Lina Erlickienė

Pamokos tikslai:

1. **Geografija:** Išanalizuoti greitosios mados reiškinių globalizacijos kontekste ir suprasti, kaip greitoji moda daro įtaką aplinkai, ekonomikai bei darbo sąlygoms pasaulyje.
2. **Anglų kalba:** Mokiniai išsiaiškina greitosios mados poveikį žmonėms ir aplinkai, susieja šį reiškinį su globalizacija bei išmoka susijusį žodyną anglų kalba.

Pamokos uždaviniai:

1. Paaikškinti, kas yra greitoji moda ir kuo ji skiriasi nuo tvarios mados.
2. Susieti greitosios mados gamybą su globalizacijos procesais ir ekonomine galia.
3. Analizuoti drabužio gyvavimo ciklą nuo žaliavų išgavimo iki atliekų.
4. Kūrybiškai perteikti įgytas žinias per komikso kūrimą.

Pamokos eiga

1. Įžanga (3 minutės):

- **Veikla:** Parodomas mokiniams paveikslėlis su pilna spinta drabužių ir paklausama: Kiek drabužių iš šios spintos žmogus realiai nešioja? Iš kur atkeliauja mūsų drabužiai?
- **Tikslas:** Sužadinti smalsumą, aktyvuoti ankstesnes žinias, įvesti į temą.

2. Teorinė dalis – greitosios mados samprata (5 minutės):

- **Veikla:** Trumpas pristatymas su skaidrėmis: kas yra greitoji moda, jos bruožai, skirtumai nuo tvarios mados. Klasės diskusija: Kodėl žmonės perka daug pigios mados prekių?
- **Tikslas:** Supažindinti mokinius su pagrindiniais sąvokomis – greitoji moda, tvari moda, vartojimas, globalizacija.

3. Video ir diskusija – darbo sąlygos pasaulyje (10 minučių):

- **Veikla:** Peržiūrimi 1–2 trumpi vaizdo įrašai apie siuvelykias Kinijoje ir Bangladeše. Diskusija po peržiūros: Kaip atrodo darbuotojų kasdienybė? Kodėl didžiosios įmonės perkelia gamybą į šias šalis? Kaip tai susiję su ekonomine galia ir globalizacija? Kokia drabužio kelionė?
- **Tikslas:** Ugdyti kritinį mąstymą apie globalios gamybos pasekmes ir socialinę nelygybę.

4. Gamybos grandinė – nuo lauko iki konteinerio (5 minutės):

- **Veikla:** Pateikiama drabužio gyvavimo ciklo schema (pvz., nuo medvilnės iki išmetimo). Mokiniai išskiria pagrindinius etapus: žaliavų gavyba → gamyba → transportavimas → vartojimas → atliekos.
- **Tikslas:** Suprasti, kad drabužiai „neatsiranda iš niekur“ – jie pereina ilgą tarptautinį kelią.

5. Kūrybinė veikla – komikso kūrimas „Drabužio gyvenimas“ (15 minučių):

- **Veikla:** Mokiniai (poromis arba grupelėmis) kuria komiksą, vaizduojantį vieno drabužio kelionę (pvz., marškinėlių nuo medvilnės plantacijos Indijoje iki išmetimo konteineryje Lietuvoje). Komiksas turi atspindėti tiek aplinkosauginius, tiek socialinius aspektus.
- **Tikslas:** Įtvirtinti žinias per kūrybą, ugdyti bendradarbiavimą ir atsakomybę už vartojimo pasekmes.

6. Refleksija ir aptarimas (7 minutės):

- **Veikla:** Kiekviena grupė trumpai pristato savo komiksą. Bendra diskusija: Ką naujo sužinojome? Ką galime keisti savo elgsenoje? Ar galima būti madingam ir tvariam?
- **Tikslas:** Apibendrinti pamoką, skatinti sąmoningą vartojimą.

Taikyti mokymo metodai ir priemonės

- Tyrinėjimo ir analizės metodas: Mokiniai tiria drabužių gamybos grandinę – nuo žaliavų (pvz., medvilnės lauko) iki atliekų, susieja ją su gamybos šalimis, globalizacijos procesais ir aplinkos tarša.
- Vaizdo analizė: Peržiūrima edukacinė vaizdo medžiaga apie tekstilės pramonę, išskiriami pagrindiniai gamybos etapai ir poveikis aplinkai.
- Diskusija: Aptariamos darbo sąlygos tekstilės pramonėje (remiantis matyta vaizdo medžiaga apie Bangladešą, Kiniją), mokiniai diskutuoja apie globalios gamybos privalumus ir trūkumus.

- Kūrybinis, grupinis darbas: Mokiniai grupėse arba porose, remdamiesi pamokos turiniu, kuria komiksą „Drabužio gyvenimas“, kuriame atvaizduoja gamybos etapus.
- Refleksija: Pamokos pabaigoje mokiniai apibendrina, kaip jų vartojimo įpročiai susiję su globaliais gamybos procesais ir aplinkos saugojimu.

Stiprybės (kas pavyko gerai?)

1. **Kūrybiškumas ir saviraiška:** Pamoka paskatino mokinius išreikšti savo kūrybiškumą ir vaizduotę. Mada ir drabužiai yra artima mokiniams sritis, todėl tema natūraliai skatino jų susidomėjimą ir aktyvų dalyvavimą pamokoje. Kurdami komiksą mokiniai galėjo atskleisti kūrybiškumą, pavaizduodami savo pasirinkto drabužio kelionę.
2. **Integracija su kitais mokomaisiais dalykais:** Pamoka sujungė geografiją ir anglų kalbą. Tai leido mokiniams ne tik sužinoti apie globalizaciją, gamybą ir aplinkosaugą, bet ir gilinti užsienio kalbos įgūdžius, plėtoti kūrybinius gebėjimus. Pamoka siejasi ne tik su anglų kalba, bet ir etika, pilietiškumu, technologijomis, leidžia stiprinti kelių sričių kompetencijas.
3. **Metodinė įvairovė:** Pamokos metu derinama vaizdo medžiagos analizė, žemėlapių skaitymas ir teorinė medžiaga, kūrybinis darbas ir diskusijos – tai padėjo pasiekti ir įtraukti skirtingų gebėjimų mokinius.
4. **Vertybių ugdymas:** Pamokos tema skatino mokinius mąstyti apie sąžiningą prekybą, atsakingą vartojimą, žmogaus teises ir gamtos tausojimą. Pamoka padėjo mokiniams kelti klausimus apie atsakomybę, socialinę teisingumą, aplinkosaugą, taip pat skatino kritinį mąstymą ir asmeninę atsakomybę už vartojimo įpročius.

Silpnybės (kokie iššūkiai kilo?)

1. **Temos sudėtingumas:** Reikėjo adaptuoti informaciją mokinių amžiui tinkamu lygiu. Pavyzdžiui: globalizacija, tvari mada, darbo išnaudojimas, vartotojiškumas, globali tiekimo grandinė ir pan. reikalavo papildomo paaiškinimo kai kuriems mokiniams.
2. **Laiko valdymas:** Pamokoje norint sklandžiai įgyvendinti visus etapus (video, diskusiją, analizę, komikso kūrimą), reikėjo labai tiksliai suplanuoti laiką. Buvo gana sunku suvaldyti kūrybinės užduoties atlikimo laiką, nes grupės dirbo skirtingu tempu.

Galimybės (ką būtų galima išplėtoti, tobulinti?)

1. **Ilgalaikės temos plėtojimas:** Būtų galima plėtoti ilgalaikius projektus, pvz., vesti tyrimą apie savo drabužių kilmę, apie tvarią madą, gamybos poveikį klimatui, perteklių ir perdirbimą, organizuoti „tvarios mados“ savaitę ar drabužių mainų akciją mokykloje, interaktyvią parodą mokykloje.
2. **Asmeninio atsakingumo skatinimas:** Tokios temos pamoka gali skatinti mokinius keisti asmeninius vartojimo įpročius, kalbėti apie tvarumą šeimoje. Kalbant plačiau ir daugiau šia tema mokiniai gali pradėti keisti savo vartojimo įpročius (pvz., mažiau pirkti naujų drabužių, ilgiau dėvėti turimus, dovanoti nereikalingus, naudoti dėvėtus ir pan.).
3. **Integracija su kitais mokomaisiais dalykais:** Pamokoje galima integracija su kitais mokomaisiais dalykais, tokiais kaip etika, technologijos, dailės pamokos.

Grėsmės (kokie veiksniai galėtų trukdyti ateityje?)

1. **Mokinių emociniai išgyvenimai:** Kai kurie mokiniai gali stipriai reaguoti į vaizdus apie vaikų darbą ar prastas darbo sąlygas, todėl būtinas jautrus temos pateikimas, video pasirinkimas.
2. **Techniniai trikdžiai:** Bet kokie nesklandumai, susiję su technologijomis (pvz., neveikia video, blogas garsas) gali sutrikdyti visą pamokos veiklos eigą.
3. **Įvairūs mokinių gebėjimai:** Pamokoje dalyvauja mokiniai, turintys skirtingus gebėjimus, kas gali sukelti iššūkių derinant grupių darbą ir užtikrinant, kad visi mokiniai turėtų galimybę prisidėti prie kūrybinio proceso. Vieniems mokiniams ši veikla gali atrodyti pernelyg sudėtinga, kitiems – per lengva, todėl gali kilti motyvacijos problemų.
4. **Laiko trūkumas:** Pamokos metu gali būti sunku viską atlikti pagal numatytą laiką. Tai gali sukelti skubėjimo jausmą ir neleisti pilnai išreikšti kūrybinių idėjų. Ribotas laikas gali trukdyti iki galo įgyvendinti visas veiklas, kūrybines idėjas.
5. **Nesugebėjimas įvertinti ir reflektuoti:** Dėl jauno amžiaus tokiai globaliai temai mokiniai gali nesugebėti tinkamai suprasti, įvertinti ir sukurti komikso apie drabužio kelionę.

Įtraukusis ugdymas pamokoje

1. Mokiniai, turintys individualių ugdymosi poreikių, dalyvavo pamokoje:
☒ Taip ☐ Ne ☐ Netaikoma
2. Kaip pamoka buvo pritaikyta visiems mokiniams (diferencijavimas, pasirinkimo galimybės, vizualinės priemonės, pagalba grupėse ir pan.): Pamoka buvo pritaikyta visiems mokiniams taikant diferencijavimą: buvo dirbta porose, mokiniai padėjo vieni kitiems, mokytoja teikė individualią pagalbą. Mokiniai, turintys individualių poreikių, kūrė paprastesnį drabužio kelią, pvz., nuo avytės iki rūbų konteinerio. Naudotos vizualinės priemonės – video, žemėlapiai,

komiksai – padėjo įvairių gebėjimų mokiniams lengviau suprasti temą. Buvo suteikta pasirinkimo laisvė – mokiniai patys rinkosi norimo drabužio istoriją, kas skatino jų įsitraukimą.

3. Ar visi mokiniai įsitraukė į pamokos darbą: Taip, visi mokiniai noriai ir aktyviai įsitraukė į pamokos veiklas. Jie dalyvavo diskusijose, atsakingai dirbo porose kurdami komiksus, dalinosi idėjomis ir pagalba vieni kitiems. Kūrybinė užduotis ir aktuali tema paskatino mokinius susidomėti, todėl visi buvo įsitraukę pagal savo gebėjimus.

Mokinių refleksija

- Kaip mokiniai jautėsi pamokoje? Mokiniai pamokoje jautėsi įsitraukę, smalsūs ir motyvuoti. Aktualus ir artimas kasdienybei temos turinys sukėlė susidomėjimą, o kūrybinė veikla (komikso kūrimas) suteikė galimybę dirbti laisviau ir savarankiškai. Vizualinės priemonės ir porinis darbas padėjo kurti saugią, palaikančią aplinką, todėl mokiniai drąsiai reiškė mintis ir aktyviai dalyvavo pamokoje.
- Ką naujo sužinojo / išmoko? Mokiniai sužinojo, kas yra greitoji mada, jos poveikis aplinkai ir darbo sąlygos drabužių gamybos šalyse. Išmoko atpažinti globalizacijos ryšius su kasdieniais vartojimo įpročiais, suprato, kaip drabužiai keliauja nuo žaliavų iki atliekų. Taip pat įgijo kūrybinių įgūdžių kurdami komiksus ir mokėsi bendradarbiauti grupėje.

Pamokos įvertinimas

- Kurie konkretūs tikslai buvo pasiekti? Ar buvo pasiekti visi pamokos uždaviniai? Pamokoje pavyko sėkmingai įgyvendinti užsibrėžtą tikslą ir uždavinius. Mokiniai aiškiai suprato, kas yra greitoji mada ir kuo ji skiriasi nuo tvarios mados, gebėjo susieti greitosios mados gamybą su globalizacijos ir ekonominės galios principais. Analizavo drabužio gyvavimo ciklą – nuo žaliavų išgavimo iki atliekų susidarymo – bei suvokė šio proceso poveikį aplinkai ir darbo sąlygoms. Kūrybinė užduotis, t.y. komikso kūrimas, leido mokiniams originaliai ir vizualiai perteikti įgytas žinias, gilinti supratimą ir bendradarbiauti grupėse. Taip pasiektas pamokos tikslas ir įvykdyti visi uždaviniai.
- Kaip pavyko mokiniams dirbti? Kokie buvo mokinių darbo rezultatai? Mokiniai dirbo aktyviai ir kūrybiškai, sėkmingai bendradarbiavo porose ar grupelėse. Jie atsakingai atliko užduotis, dalijosi idėjomis ir padėjo vieni kitiems. Darbo rezultatai buvo kokybiški, mokinių sukurti komiksai aiškiai atspindėjo drabužio gyvavimo ciklą, parodė supratimą apie greitosios mados poveikį aplinkai, ekonomikai ir darbo sąlygoms. Komiksai buvo įdomūs, vizualiai patrauklūs ir įvairūs, atspindintys skirtingus vaikų požiūrius ir kūrybiškumą.

- Ar pavyko dalykų integracija? Taip, dalykų integracija pavyko sėkmingai. Geografijos tema buvo integruota su anglų kalba – mokiniai žiūrėjo ir analizavo angliškus video, naudodami užsienio kalbą praktiškai. Kūrybinis komiksų kūrimas ugdė meninius gebėjimus, o diskusijos skatino kritinį mąstymą ir socialinių įgūdžių lavinimą. Tokiu būdu pamoka tapo įvairesnė.